

УДК 339 (-005.44)(043.2)

Міжнародна науково-практична конференція «Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі»: Збірник тез. – К.: Вид-во Національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2014. - 110 с.

Матеріали науково-практичної конференції містять короткий зміст доповідей науково-дослідних робіт студентів та вчених.

Розраховані на широке коло фахівців, студентів, аспірантів та викладачів.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Сіденко С.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету, д.е.н., професор

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Ричка М.А., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

Побоченко Л.М., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету

Рекомендовано до друку Вченою Радою Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету (протокол № 4 від 25 квітня 2014 р.).

© Національний авіаційний університет, 2014

Поліщук О.В.,
к.е.н, доцент, доцент кафедри
міжнародних економічних відносин і бізнесу,
Інститут міжнародних відносин
Національний авіаційний університет

ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС-ІНКУБАТОР, ЯК ПІДТРИМКА СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Роль держави у сфері розвитку підприємництва полягає в тому, щоб створювати зрозумілі та рівні для всіх правила поведінки на ринку. Підтримка малого підприємництва пов'язана з необхідністю компенсації нерівних умов, в яких перебувають суб'єкти малого підприємництва порівняно з великими підприємствами, а також з допомогою тим особам, що розпочинають власну справу. З метою підтримання розвитку підприємницьких структур на етапі їх становлення у багатьох країнах створюють бізнес-інкубатори. У процесі організації бізнес-інкубатора важливим є створення діючої мережі організацій, установ і суб'єктів господарювання різних форм власності, які можуть впливати на економічний розвиток регіону. В Законі України від 22 березня 2012 року «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» в статті 22 вказано: «...Державна підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва у сфері підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації управлінських кадрів та кадрів ведення бізнесу може здійснюватися шляхом: 1) створення та розвитку мережі бізнес-інкубаторів...». Таким чином, створення бізнес інкубатору має бути не тільки застосуванням нової ідеї..., а конкретно визначеною програмою з підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва державою.

Державні органи формуючи інфраструктуру підтримки малого та середнього підприємництва шляхом сприяння створенню бізнес-інкубаторів можуть отримати додаткові ресурси й переваги у сфері розвитку своїх регіонів. По-перше створюються нові робочі місця як у адміністрації самого бізнес-інкубатора, так і в розміщених на його території підприємствах. Якщо виконавча влада виступає засновником або партнером у створенні бізнес-інкубатора, в неї з'являється можливість: реалізовувати власну політику в економічній сфері шляхом підтримки та розміщення на площах цих закладів таких малих підприємств, діяльність яких узгоджується з планом стратегічного розвитку області на визначений період часу, надавати вільні площі на умовах пільгової оренди, що сприяє збільшенню надходжень до місцевого бюджету від діяльності малих підприємств, що інкубуються, за рахунок підвищення їхньої прибутковості, формувати банк даних підприємців та підвищувати прозорість ринку, а також легалізувати його суб'єктів; поліпшити свій імідж серед громадськості.

Як приклад, успішного розвитку такої інфраструктури можемо навести досвід розвитку таких програм в різних країнах. Наприклад, в канадських містах функціонує цілий пул організацій підтримки підприємництва із різним фокусом – для людей, які лише хочуть створити бізнес, для підприємців на початкових

стадіях власної справи або ж для тих, хто вже має невеликі компанії – тоді ці організації виступають каталізатором росту цих компаній. Бізнес-інкубатор – це структура, яка допомагає підприємцям (або потенційним підприємцям) на початкових етапах. Він для тих людей, які ще не володіють критичною масою знань, досвіду та контактів для успішного ведення справи, а, натомість, мають ідеї, і хочуть їх реалізувати. Схема роботи канадських інкубаторів – всі з них фінансуються або співфінансуються місцевою владою. Крім того, є дуже багато можливостей грантової підтримки провінційного рівня.

В Ірландії, наприклад, ідея бізнес-інкубаторів – створити інтегровану структуру синергічної взаємодії і умови для ІТ - компаній з гнучкою системою компакт-простору та можливістю обмінюватись діловою інформацією. Всі угоди – на короткостроковій основі (від 3 міс. до 1,5 років). Структура приміщень: навчальна лабораторія ІТ, їдальня, кімнати для офісів. Доступ цілодобовий на протязі всього року.

Такий відомий в Ірландії бізнес-інкубатор, як «University College Galway» надає:

- послуги у сфері технологій;
- доступ до каналів фінансування (бізнес-ангели, інвестиційні та венчурні фонди);
- маркетинг – мікс;
- soft-підтримку розвитку проектів, технологій і бізнесу.

Важливою послугою в ньому є «КУБ» – приміщення, де розміщуються робочі столи, лабораторне устаткування для тих компаній, у яких тільки концептуальна ідея. Вони можуть взяти робочий стіл на час, на день, віртуальний офіс. Послуги доступні за ціною. Через мережу бізнес - інкубаторів та інноваційних центрів, інших пунктів ЄС бізнес-інкубатор University College Galway допомагає компаніям-клієнтам вийти на світові ринки, впроваджує програми «soft-посадки» як для стартапів, так і для великих компаній. Для відкриття підприємства в Ірландії нерезидентами необхідно мати співдиректора з ірландської сторони. Оренда приміщень складає 700 євро в місяць (без мебелі). Кімнати для переговорів, консультації (2 рази на місяць) паркінг - безкоштовні. Розробка бізнес-плану здійснюється за окрему плату, яка може становити від 500 до 2000 євро. Клієнти бізнес-інкубатора отримують гранти від інших агентств і мають можливість сплачувати його послуги. Головна мета бізнес-інкубатора – позбавитись бюрократії, яка віддаляє інновації від бізнесу. Бізнес-інкубатор University College Galway є членом EBN – європейської мережі бізнес-інноваційних центрів, що була створена в 1984 році і до якої входять понад 250 організацій (кластери, інкубатори, асоціації, мережі, центри тощо). В Україні немає організації, яка була б членом EBN. В процесі становлення, в якості членів EBN, знаходяться потенційні організації в Києві, Львові та Луцьку, але їх робота ще в процесі розвитку.

На даний момент EBN сприяло створенню 65 000 стартапів. Фокусом EBN є інноваційне підприємництво. Європейська комісія проводить аудит бізнес-інноваційних центрів, які повинні відповідати найвищому рівні для можливості стати членом EBN. В Україні існують 83 бізнес-інкубатори, але ні один із них не відповідає вимогам Європейської комісії і не може бути акредитований на

відповідність рівню сучасних інноваційних центрів. Щорічні членські внески EBN складають 2750 євро. Саме проблема невідповідності вимогам EBN і спонукає на дослідження проблем механізму створення бізнес-інкубаторів в Україні.

У Фінляндії створення муніципалітетами Агенцій економічного розвитку і бізнес-інкубаторів є досить поширеною та ефективною практикою. У Фінляндії діє 25 таких Агенцій. Наведемо приклад роботи Агенції економічного розвитку АТ «Форум» (місто Керава), утвореної 1998 року. Засновники: 6 муніципалітетів і публічні навчальні заклади (50 % акцій), приватні підприємства (50% акцій). Фінансування: муніципальні бюджети (90 % коштів), державні програми, проекти ЄС. Оточення: на території дії Агенції проживають 160 тис. людей, працює 8 тис. підприємств. Головне завдання Агенції – не отримання прибутку, а розвиток бізнесу на території муніципалітетів, створення нових робочих місць, промоушен міст. Завдання АТ „Форум”: розвиток підприємництва, координування економічної стратегії шести міст, регіональний розвиток і підготовка проектів, маркетинг, міжнародне співробітництво, розвиток мережевої інформаційної інтеграції.

Напрями діяльності Агенції економічного розвитку: координування стратегії, маркетинг, надання комерційних послуг (економічні розрахунки, зв'язки з інвесторами, дотації запуску нових проектів), інформаційні послуги, консультування (програма розвитку молодого підприємця – 6 місяців), надання послуг бізнес-інкубатора, координація проектів, адресний розвиток галузей (логістика, металообробка, туризм тощо).

Отже, виходячи з досвіду розвинених країн, функціонування бізнес-інкубаторів приносить неабияку користь не тільки тим, хто набуває підприємницького досвіду в їх складі, а й регіону, в якому вони створені.

УДК 339.7+629.7(043.2)

Ричка М.А.,
*к.е.н., доцент кафедри
міжнародних економічних відносин і бізнесу
Інституту міжнародних відносин
Національного авіаційного університету*

НАЦІОНАЛЬНА БАНКІВСЬКА СИСТЕМА У СПІВПРАЦІ З АВІАКОСМІЧНОЮ ГАЛУЗЗЮ

Суттєве підвищення рівня концентрації банківського капіталу на основі капіталізації та консолідації банківської системи особливо необхідне у наш час. НБУ, який здійснює політику регулювання діяльності банків, розглядає їх консолідацію як складову загальної стратегії розвитку банківської системи, у якій повинні існувати і великі, і малі банки. Значну увагу зосереджено на зростанні обсягу капіталу та його якості, чим забезпечують реалізація захисної функції банківського капіталу [1, С. 83–95].

Підвищенню концентрації капіталу банків сприяє зміна законодавчої бази України, відповідно до якої створення банків можливе виключно у формі